VERSLAG

Vergadering
Raadscommissie Ruimtelijke Ordening en Projecten
4 oktober 2023

Index verslag vergadering raadscommissie Ruimtelijke Ordening en Projecten Woensdag 4 oktober 2023

Algemeen

1.	Opening en vaststellen agenda	3
2.	Mededelingen van de voorzitter	3
3.	Mededelingen en toezeggingen van wethouders Scheepers en Walters (inclusief de vragen naar aanleiding van de prioriteitenagenda en mededelingen inzake regionale aangelegenheden)	3
4.	Beeldvorming Rekenkameronderzoek Wonen	3
5.	Oordeelsvorming Rekenkameronderzoek Wonen	7
6.	Beeldvorming Uitvoeringskrediet Buitenruimte Gijsbrecht	11
7.	Oordeelsvorming Uitvoeringskrediet Buitenruimte Gijsbrecht	14

RAADSCOMMISSIE RUIMTELIJKE ORDENING EN PROJECTEN
WOENSDAG 4 OKTOBER 2023

Locatie: Raadzaal
Voorzitter: S.J. Hexspoor
Griffier: mw. W.G.J. Drenth

Aanwezigen bij aanvang:
fracties: Hart voor Hilversum: M.F. Eerenberg; D66: mw. B. van Hattum; VVD: T.R. Westerneng; GroenLinks: J.A. van Waarden; CDA: D.E.O. Streutker; Democraten Hilversum: R.J.H. Docter; PvdA: mw. J. Kalk; SP: P.C.M. Vonk; ChristenUnie: B. Nanninga; BVNL: --.
College: mw. K.J. Walters, wethouder.
Rekenkamer: M. Plomp, lid rekenkamer en mw. E. Hilhorst, extern onderzoeker, T. van Zeewijk-Vink (KAW), mw. D. Verloop (secretaris rekenkamer).

1. Vaststellen agenda
De **voorzitter**:
- opent de commissievergadering om 20.30 uur en heet iedereen welkom, in het bijzonder de wethouder en de leden van de Rekenkamer.

De agenda wordt ongewijzigd vastgesteld.

2. Mededelingen van de voorzitter
Er zijn geen mededelingen.

3. Mededelingen en toezeggingen wethouders Scheepers en Walters (inclusief de vragen naar aanleiding van de prioriteitenagenda en mededelingen inzake regionale aangelegenheden)
Er zijn geen opmerkingen of mededelingen.

4. Beeldvorming Rekenkameronderzoek wonen
Woordvoerders:
Aanwezigen bij aanvang:
fracties: Hart voor Hilversum: M.F. Eerenberg; D66: mw. B. van Hattum; VVD: T.R. Westerneng; GroenLinks: J.A. van Waarden; CDA: D.E.O. Streutker; Democraten Hilversum: R.J.H. Docter; PvdA: mw. J. Kalk; SP: P.C.M. Vonk; ChristenUnie: B. Nanninga; BVNL: mw. F. Durlacher.
College: mw. K.J. Walters, wethouder.
Rekenkamer: M. Plomp, lid rekenkamer, mw. E. Hilhorst (I&O Research) en T. van Zeewijk-Vink (KAW), mw. D. Verloop (secretaris rekenkamer).

De **voorzitter**:
- deelt mee dat de rekenkamer in de periode februari tot en met juli 2023 onderzoek heeft gedaan naar de ruimtelijk-juridische en maatschappelijke context waarbinnen de gemeente Hilversum op de woningmarkt opereert;
- vervolgt dat daarbij ook is onderzocht of de gemeente voldoende in staat is om (bij) te sturen op de in de Woonvisie 2021-2030 geformuleerde ambities en opgaven;
- geeft aan dat uit het onderzoek de rekenkamer vijftien conclusies heeft getrokken en de rekenkamer aanbevelingen aan de raad en het college doet;
- brengt nog naar voren dat vandaag een nawoord van de Rekenkamer aan de stukken is toegevoegd, dat ook in iBabs is te vinden.

De heer **Plomp**:

- merkt op dat de rekenkamer heeft besloten zich te richten op de Woonvisie 2021-2030; het doel van het onderzoek is niet om de uitvoering van de woonvisie te evalueren, maar wel hoe het er voorstaat, hoe haalbaar de doelstellingen lijken en of Hilversum in staat is (bij) te sturen op de geformuleerde ambities en opgaven;
- laat weten dat het onderzoek twee delen omvat:
    1. het in kaart brengen van de context waarbinnen de gemeente opereert met daarin de werking van de woningmarkt en de rol van de gemeente daarin, regionale en landelijke ontwikkelingen en de samenhang met andere beleidsterreinen en actoren; dit sluit aan op een veel gehoorde kennisvraag onder raadsleden; de beschrijving daarvan is te vinden in hoofdstuk 2 van het rapport;
    2. het onderzoeken van de doeltreffendheid van de aanpak van de vier thema's van de woonvisie, met daarbij bijzondere aandacht voor de informatievoorziening aan de raad; een gedetailleerde omschrijving staat in de hoofdstukken 3 t/m 7;
- vervolgt dat hoofdstuk 7 een samenvatting van het onderzoek bevat, met een antwoord op de hoofdvraag als conclusie; daaruit volgen ook aanbevelingen aan raad en college;
- heeft aan de raad de aanbeveling gedaan de doelstellingen van de woonvisie te concretiseren en te prioriteren, inclusief het advies om op doelen en niet op instrumenten te sturen; ook wordt de raad aanbevolen een jaarlijkse brief aan het college te vragen met inzicht in de realisatie van de doelen; in lijn met die laatste aanbeveling aan de raad adviseert de rekenkamer het college een woonmonitor te ontwikkelen, inclusief een meerjarige trendontwikkeling; vervolgens is er de aanbeveling te beoordelen of het nodig is te werken met een landelijk geadviseerde planvoorraad van 130% en in beeld te brengen in hoeverre de combinatie van de doelen uit de woonvisie gehaald kunnen worden en eventueel bijgesteld moeten worden.

Vragen aan de rekenkamer
De **PvdA**:
- vraagt in hoeverre de rekenkamer vindt in hoeverre instrumenten voorwaarden zijn om doelen te kunnen bereiken; de heer **Plomp** denkt dat instrumenten in het algemeen zeker nodig zijn, maar vindt dat het soms minder over de doelen gaat dan het zou moeten gaan en in plaats daarvan over instrumenten; sommige doelen kunnen met meerdere instrumenten behaald worden;
- vraagt of de voorraad sociale huurwoningen ook behouden kan blijven zonder doelgroepenverordening; mevrouw **Hilhorst** heeft het onderzoek ingestoken vanuit de kaderstellende en controlerende rol van de raad, waaraan het college uitvoering geeft; bij hoe het college dat moet doen zou het instrument doelgroepenverordening aan de orde kunnen zijn; men zou beter kunnen sturen op de gekwantificeerde hoofddoelen; als er iets achter loopt, zou men daarop inspanning kunnen vragen;
- heeft alle instrumenten als voorwaardelijk beschouwd om op doelen te sturen; instrumenten zijn bedoeld om überhaupt te kunnen sturen op doelen; mevrouw **Hilhorst** antwoordt dat men kan zorgen dat er minder sociale huurwoningen verkocht worden en dat er meer gebouwd wordt; als je zicht hebt hoe het gaat met de cijfers dan weet je waarop je moet sturen; de rekenkamer heeft geen cijfers gevonden dat te veel woningen verkocht worden en dat doelen daardoor niet gehaald worden; het zou moeten beginnen met de hoofddoelstelling, een percentage voorraad sociale woningen behouden, kijken hoe dat gaat en of daar inspanningen voor nodig zijn, waarbij instrumenten ingezet kunnen worden.

Democraten Hilversum:
- vraagt of er geen cijfers bekend zijn over het aantal aan de sociale huurvoorraad onttrokken woningen; mevrouw **Hilhorst** antwoordt dat die er niet in samenhang zijn tot de doelstelling van het aantal 3.000 tot in 2030 te realiseren woningen; de gemeente wil een algehele richting met woningen inslaan en daartoe kan zij woningen bouwen, verkopen en vasthouden, maar de samenhang daartussen ontbreekt; de verkoop van het aantal woningen is dus niet helder tot het gestelde doel; bij periodiek opgeleverde informatie kan men zien hoe het gaat met het hoofddoel en kan het college meer aandacht aan een aspect geven.

GroenLinks:
- vraagt of de rekenkamer heeft gezien of de raad de juiste instrumenten in de gereedschapskist heeft zitten; de heer **Plomp** zag een veelvoud aan doelen en instrumenten en constateerde dat de discussie vaak gaat over instrumenten, terwijl men het beter over de doelen kan hebben; met de aanwezige instrumenten zou men een heel eind moeten kunnen komen.

Democraten Hilversum:
- mist in de woonmonitor de spreiding van de woningbouw in de regio; de heer **Plomp** had niet de intentie om uitputtend aan te geven hoe de woonmonitor eruit zou moeten zien; wel zijn indicatoren aangegeven; die monitor zou moeten aansluiten bij doelen van de woonvisie waarin meerjarig te zien is in hoeverre doelstellingen gerealiseerd worden.

BVNL:
- vraagt hoe iets niet duidelijk kan zijn; bijvoorbeeld het aantal benodigde op te leveren woningen; de heer **Plomp** gaat het om deelconclusies 9, 10 en 11; deze hangen vooral samen met de constatering dat het onvoldoende duidelijk is wat de doelen precies zijn en of die voldoende smart gedefinieerd zijn; daarom is de aanbeveling om aan een woonmonitor te werken, aan wat er nu aan info is komt niet overeen met wat de rekenkamer wil weten of wat de raad zou moeten willen weten;
- vraagt waarom het niet duidelijk is welke woningen in welke segmenten de afgelopen jaren zijn opgeleverd; de heer **Plomp** bevestigt dat bepaalde cijfers die de rekenkamer zou verwachten niet duidelijk zijn of dat er meerdere cijfers daarover zijn.

De **ChristenUnie**:
- ziet bij ontbrekende schakels en langdurig thuis verschillende doelgroepen genoemd die in het beleid zijn opgenomen en is benieuwd of de gemeente een compleet beeld van de verschillende doelgroepen heeft en waarop het beleid zich zou moeten richten; de heer **Plomp** zegt enerzijds dat de doelgroepen duidelijk zijn omdat die beschreven zijn in de woonvisie; anderzijds is niet duidelijk wat er voor die doelgroepen voor 2030 gerealiseerd moet zijn; mevrouw **Hilhorst** vult aan dat de gemeente onderkent dat dat niet duidelijk is en daarnaar in regionaal verband onderzoek gedaan wordt; in samenhang met onderzoek naar het waar en het hoe;
- gaat het om de scope van het onderzoek en wil weten of de rekenkamer zich richt op woonruimtes van corporaties en of daar ook doelgroepwoningen van zorg in zitten; de heer **Plomp** geeft aan dat de scope van het onderzoek de woonvisie is, maar dat raakt aan andere visies; het gaat dus om alles wat met wonen te maken heeft, maar men kan nooit in detail naar alles kijken; mevrouw **Hilhorst** voegt toe dat corporaties ook woningen voor specifieke doelgroepen aanbieden.

Hart voor Hilversum:
- vraagt welke conflicterende doelstellingen de rekenkamer in dezen zwaar vindt; de heer **Plomp** heeft in algemene zin geconstateerd dat die conflicten er zijn; vaak is geconstateerd dat doelstellingen onvoldoende scherp geformuleerd zijn; doelstellingen zijn soms strijdig.

D66:
- informeert hoe de collegereactie rijmt met de aanbevelingen van de rekenkamer; de heer **Plomp** verwijst in algemene zin naar het nawoord, waarin is aangegeven blij te zijn dat het college zich merendeels lijkt te herkennen in conclusies en aanbevelingen; daarover is de rekenkamer verheugd; waar precies de verschillen liggen is een vraag die men misschien aan het college moet stellen; de interpretatie van de rekenkamer staat in het nawoord; door de 50+-lijst ligt de woonvoorraad hoger; dat is wat hem betreft een onderstreping van de behoefte aan betere sturingsinformatie.

GroenLinks:

- is benieuwd of een hogere frequentie van de raadsinformatiebrief is te overwegen; de heer **Plomp** vraagt zich af of dat nodig is; in algemene zin zou het fijn zijn als informatie frequenter aangeleverd zou kunnen worden; aan de hand van die brief kan men met elkaar het gesprek voeren; een jaarlijkse frequentie zou geschikt kunnen zijn;
- kan zich voorstellen dat de raad proactief wordt geïnformeerd als er iets niet goed gaat; de heer **Plomp** bevestigt dat, maar lijkt een jaarlijkse brief een zinvolle frequentie; bij grote knelpunten kan de raad eerder op de hoogte worden gesteld;
    - de **VVD** vraagt of een woonmonitor hetzelfde is als een raadsinformatiebrief; de heer **Plomp** ziet een grote samenhang tussen de aanbevelingen aan de raad en aan het college; in zeer grote lijnen bedoelt de rekenkamer daarmee hetzelfde;
    - het **CDA** kent het begrip regionale woningmonitor, waarin niet genoeg info is terug te vinden; zij vraagt of de raadsinformatiebrief een update van het college geeft en de woonmonitor online is te raadplegen; de heer **Plomp** denkt aan een woningbouwmonitor, maar gaat verder dan dat; een keer per jaar kan de raad van het college knelpunten en scenario's krijgen.

BVNL:
- vraagt of de rekenkamer de raad te ambitieus vindt; de heer **Plomp** is voorzichtig met het geven van een mening en verwijst naar de conclusies waarbij de rekenkamer zich afvraagt of alle doelstellingen in de woonvisie voor 2030 te behalen zijn en of voldoende helder is wat die doelstellingen dan precies zijn.

De **VVD**:
- vraagt op basis van welke input de rekenkamer bij de te maken woonmonitor in de eerste aanbeveling op exact elf indicatoren uitkomt; de heer **Plomp** vindt dat logische indicatoren; mevrouw **Hilhorst** heeft gekeken naar opgenomen doelen die gaan over aantallen, segmenten, soorten en doelgroepen; de rekenkamer heeft gekeken wat beschikbaar is bij de Basis Administratie Gebouwen, woningcorporaties, het CBS en het RVO om zo een beeld te krijgen bij de gestelde doelen; hiermee zou je in de richting komen van gestelde doelen en dat is ook praktisch uitvoerbaar;
- gaat in op conclusie 12 die aangeeft dat met dit tempo gasloos in 2040 niet zal worden gehaald, welke conclusie niet in de woonvisie staat, en vraagt waarom die conclusie is getrokken; de heer **Plomp** antwoordt dat die doelstelling van gasloos in 2040 juist wel in de woonvisie staat.

Beeldvormende vragen aan het college
De **PvdA**:
- vraagt waarom het college nooit enthousiast is om de raad beter in positie te brengen; wethouder **Walters** geeft eerst altijd aan wat zij doet en kondigt dan aan te proberen betere cijfers te leveren;
- gaat het om het in positie brengen van de raad om de taak beter te doen; de standaardreactie van het college op rekenkameronderzoeken is dat het al dingen doet, maar niet om het beter te doen; het college omarmt rekenkameronderzoeken nooit enthousiast om de raad zijn taken beter te kunnen laten doen; zij vraagt waarom dat zo is; wethouder **Walters** kan zich grotendeels vinden in de twaalf punten en gaat met de aanbevelingen aan de slag; het college denkt gewoon antwoord te geven op de vragen.
    - **BVNL** vraagt zich af wat nu wordt vastgesteld en of de raad inspraak heeft; de lijst van aanbevelingen voor het college is groter dan die van de raad; wethouder **Walters** wil samen met de raad aan de slag gaan met concrete taken; de woonmonitor en het lijstje komen overeen met wat het college wordt gevraagd.

Hart voor Hilversum:
- is benieuwd wanneer de raad de woonmonitor krijgt en wat de raad daarvan mag verwachten; wethouder **Walters** gaat het daarbij om aantallen; een overzichtelijk overzicht; voor de zomer

zal het college de raad een heldere brief sturen waarin alle kleine puntjes zoveel mogelijk worden gerapporteerd (bouw, verkoop en sloop en voorraad, waarover doelen zijn gesteld);
- vraagt wat de raad van die woonmonitor verwacht; wethouder **Walters** vindt dat aan de raad;
    - de **VVD** informeert of amendering van indicaties nu nodig is of dat dat later nog kan; wethouder **Walters** acht dat nu al mogelijk;
    - de **VVD** wil van de wethouder de definitie van een woonmonitor horen en of het om een brief of online informatie gaat; wethouder **Walters** kondigt elk jaar een brief aan en daarnaast werken regio en gemeente aan online informatie;
    - de **PvdA** raadt aan afspraken te maken met het college over wat er gerapporteerd moet worden en over wat er moet gebeuren; wethouder **Walters** wil ook nadenken over een kwalitatieve rapportage; precieze doorstroming is niet goed bij te houden.

De **SP**:
- informeert hoe de 50+-lijst ineens boven water komt; wethouder **Walters** antwoordt dat de regio die eenmaal per jaar opmaakt;
- vraagt waarom de rekenkamer die lijst niet heeft genoemd; wethouder **Walters** weet dat ook niet.

D66:
- vraagt in hoeverre alle aanbevelingen van de rekenkamer worden overgenomen; wethouder **Walters** heeft bij conclusie 2 een discrepantie geconstateerd tussen 3.000 en 3.200 woningen; en handhaaft bij conclusie 4 de 3.000 woningen tot 2030, welke ambitie volgens de rekenkamer omhoog moet; bij conclusie 5 gaat het over de planvoorraad die volgens de rekenkamer te laag is, maar die volgens het college klopt; het college is het wel eens met het uitgaan van een hogere planvoorraad.
  wat betreft de aanbevelingen gaat het college voor de zomer een brief maken (1) en wil de trend bijhouden; het college neemt de planvoorraad van 130% over (2) en zet al in op de ontbrekende schakels door de woonzorgvisie te maken (3); het college neemt dus de aanbevelingen over; de door haar gegeven nuances hebben betrekking op de conclusies.

GroenLinks:
- informeert in hoeverre de ambities en doelstellingen in de woonvisie realistisch haalbaar zijn met het team en of er of termijn nog versterking nodig is; wethouder **Walters** beschikt over een voltallig team en werkt goed samen met de corporaties; met de huidige bezetting gaat het volgens haar goed;
    - **D66** vraagt waarom er in het verleden minder capaciteit was, terwijl het heel moeilijk is om de doelstellingen te behalen; wethouder **Walters** memoreert dat er bij het aannemen van de woonvisie tijdelijk voor een jaar 2 fte bij is gekomen; bij de afgelopen voorjaarsnota is die stijging structureel geworden, omdat er heel veel werk ligt;
    - **D66** is benieuwd in hoeverre wordt overwogen om nog meer capaciteit bij te plussen; wethouder **Walters** denkt dat er nu sprake is van een goede bezetting en komt bij benodigde nieuwe capaciteit naar de raad toe.

De **SP**:
- wil graag vernemen of het klopt dat er nog meer plannen zijn dan zijn weergegeven, bijvoorbeeld bij de Larenseweg 30; volgens wethouder **Walters** zit hem dat in de peildatum van 1 mei; het project bij Larenseweg 30 komt per 1 mei 2024 wel op de lijst te staan; kleine projecten staan niet op de lijst.

5. Oordeelsvorming Rekenkameronderzoek Wonen

Woordvoerders:
fracties: Hart voor Hilversum: M.F. Eerenberg; D66: mw. B. van Hattum; VVD: T.R. Westerneng; GroenLinks: J.A. van Waarden; CDA: D.E.O. Streutker; Democraten Hilversum: R.J.H. Docter; PvdA: mw. J. Kalk; SP: P.C.M. Vonk; ChristenUnie: B. Nanninga; BVNL: mw. F. Durlacher.

College: mw. K.J. Walters, wethouder.

De **voorzitter**:
- merkt op dat het voorstel is om de raad te adviseren om de conclusies en aanbevelingen van de rekenkamer over te nemen.

Het **CDA**:
- complimenteert de rekenkamer met het rapport waarover nu een discussie mogelijk is;
- ziet de conclusies breed gedeeld, inclusief het eerste beslispunt;
- gaat met name in op de aanbevelingen, waarvan de eerste is heldere kaders stellen en concrete doelen bepalen; instrumenten en doelen lopen door elkaar heen; de raad heeft moeite met het vertalen van doelen;
- denkt een raadsinformatiebrief uit aanbeveling 2 nodig te hebben en is blij dat die jaarlijks komt;
- heeft betere sturingsinfo nodig en wil de sturing laten verbeteren;
- stelt voor om de planvoorraad met de aanduiding van de oplevering te vermelden;
- wil aanvullende woonvormen nog concreter zien.

De **SP**:
- is blij met het rekenkamerrapport en neemt alle conclusies en aanbevelingen over;
- heeft moeite met de conclusie dat 3.000 te bouwen woningen laag is om aan de vraag te voldoen;
- is geschrokken van de onduidelijkheden in de aantallen op te leveren, verkochte en gesloopte woningen; zonder dat inzicht in goede informatie is er wel een probleem;
- is voor een monitor en een raadsinformatiebrief;
- raadt aan dat de wethouder naar de raad komt als er iets niet goed gaat;
- wil het te verkopen aantal sociale huurwoningen op nul stellen.

De **VVD**:
- waardeert het rapport grotendeels, maar op onderdelen schuurt dat tegen een mening aan, zoals of een keuze goed is uitgevoerd;
- wil niet voldoende woningen bouwen om aan de vraag te voldoen en dat wil de raad ook eigenlijk niet; het is belangrijk rolzuiver te zijn, waarbij de raad beleidskaders stelt, waarna de rekenkamer controleert of dat beleid goed wordt uitgevoerd, maar niet oordeelt of dat goed beleid is;
- is benieuwd wanneer toezegging 23-50 over het geven van meer info over het percentage sociale woningen wordt uitgevoerd;
- wil weten wie bij aanbeveling 1 (doelstellingen concretiseren en prioriteren) aan zet is en of dat het college met een voorstel over de monitor komt;
- heeft moeite met conclusies 4 (3.000 woningen te laag) en 12 (versnelling nodig om in 2040 aardgasloos te worden) en is positief over de andere aanbevelingen;
- overweegt een amendement over de zorgen over vergrijzing en benodigde doorstroming; daarop wil zij aanknopingspunten zien in de monitor.

Hart voor Hilversum:
- is blij met het nawoord van de rekenkamer;
- sluit zich aan bij het betoog van het CDA en bij het principiële deel van het betoog van de VVD over rapporteren;
- vindt een amendement de juiste methode om aanvullende gegevens te vragen;
- vindt het een taak van commissie- en raadsleden om te zeggen wat zij willen voor informatie, wat de rekenkamer ook een beetje zegt; soms moet men wensdoelen omzetten in duidelijkheid en dingen die men kan meten.

De **ChristenUnie**:

- herkent zich grotendeels in de conclusies van de rekenkamer en sluit zich aan bij de aanbevelingen;
- gaat in op aanbeveling 1 (doelstellingen concretiseren en prioriteren); de opgave daarboven is helder: de vraag naar woningen stijgt harder dan het aanbod; mensen op de wachtlijst hebben daarvan het meeste last, maar ook speciale en kwetsbare doelgroepen met speciale behoeften; naast het sturen op harde realisatieaantallen wil zij ook heldere doelen hebben op het woonbeleid en op de lengte van wachtlijsten, de mate van doorstroming en de mate waarin huisvesting word gevonden voor bijzondere doelgroepen; het zou daarvoor ook goed zijn om onderzoek te doen naar welke woonvormen nodig zijn voor speciale doelgroepen; men zou helder moeten zijn over welke speciale doelgroepen er zijn;
- sluit aan op de tweede aanbeveling aan de raad om geïnformeerd te worden via informatiebrieven en een goede woonmonitor.

BVNL:
- kreeg een negatief gevoel bij het lezen van het rapport van de rekenkamer;
- wil van bepaalde punten goed op de hoogte worden gehouden;
- geeft het vertrouwen, maar zal wel kritisch blijven opletten.

Democraten Hilversum:
- waardeert het rekenkamerrapport;
- schrok van de eerste aanbeveling (doelstellingen concretiseren en prioriteren); wil waken om niet in dezelfde fout als bij de omgevingsvisie te belanden;
- vindt de aanbeveling om heldere kaders te geven goed en probeert dat na te streven;
- mist in de woonmonitor gegevens over het aantal aan de voorraad onttrokken woningen en vraagt of daartoe een amendement nodig is;
- vindt het ook nuttig om te weten hoe de woningmarkt zich spreidt over de regio, hoe groot de actieve vraag is en hoe die zich ontwikkelt;
- twijfelt over de planvoorraad van 130%, die stamt uit de tijd dat er wel eens een project uitviel; nu worden er echter bijna helemaal geen woningen meer gebouwd; daarnaast is er een latente planvoorraad die de 3.000 ver overschrijdt, zodat zij daarvan het nut niet zo inziet.

De **PvdA**:
- dankt de rekenkamer voor het rapport;
- snapt de behoefte aan informatie, waaraan meestal wordt voldaan met een dashboard; de raad moet ook kritisch zijn op welke informatie precies gewenst is;
- beveelt de raad aan zich daarom te beperken en te prioriteren;
- heeft moeite met het rapport en vindt de termijn te kort om conclusies te trekken; men is nu twee jaar op weg; instrumenten zijn voorwaardelijk om te kunnen handhaven op doelen;
- noemt doorstroming een van de kernelementen van het woonbeleid; het gaat dan om meer ruimte en of er mensen van de woningmarkt af gaan.

GroenLinks:
- dankt de rekenkamer voor het rapport;
- wil concreet laten zijn over wat men belangrijk vindt;
- noemt doorstroming een van de belangrijkste sleutels, waarvoor de passende woningen op de juiste plekken nodig zijn;
- wijst op het belang van productie;
- wil goed kijken naar monitoren van andere gemeenten en Hilversum haar voordeel daarmee laten doen.

D66:
- zegt dank aan de rekenkamer voor het fantastische rapport, waarvan zij alle punten beaamt en de aanbevelingen goed vindt;
- beaamt het gezegde van de ChristenUnie over een effectmeting van keuzes en andere beleidsonderdelen;

- vindt de naar voren gebrachte punten van GroenLinks ook heel belangrijk;
- wil helder schetsen wat de concrete doelen zijn;
- noemt het woonprobleem heel groot;
- zou graag zien dat alles in het rapport letterlijk wordt overgenomen.

Debat

Het **CDA**:

- stelt dat Hilversum in proporties moet denken, gezien de grenzen aan de groei en vraagt of D66 het daarmee eens is; **D66** is het daarmee niet eens; de grenzen aan de groei zijn volgens haar nog niet bereikt en er kan nog verdicht en in de hoogte gebouwd worden, zonder de natuur aan te tasten;
- wijst erop dat de gemeente het dorpse karakter wil houden; **D66** erkent dat er altijd een maximum is, maar men moet naar het innerlijk kijken; er is een enorm probleem met enorme effecten op armoede en de asielkwestie; het helpt daarom wel om iets meer ambitie te tonen dan nu;
    - **Democraten Hilversum** vraagt waar volgens D66 het break-even point ligt; **D66** wenst daarover in debat te gaan;
    - de **PvdA** valt D66 bij, gezien de groter wordende nood, waardoor de markt steeds meer overspannen wordt; zij vraagt hoe het CDA daarmee wil omgaan; het **CDA** wil bouwen voor mensen die sociaal en economisch aan Hilversum gebonden zijn, maar niet voor de mensen die verder ook wel in Hilversum zouden willen wonen;
    - de **PvdA** vraagt hoe het CDA kijkt naar expats; het **CDA** wijst op de vrije markt waarvan zij gebruik maken; op het sociale en middeldure segment wil de fractie wel reguleren.

De **SP**:

- vraagt of de PvdA de woonmonitor wil laten zitten; de **PvdA** wil voorzichtig zijn met weer een nieuwe infobron toe te voegen en de toegankelijkheid van al beschikbare informatie beter maken; de juiste informatie moet dus ontsloten worden en dat moet op één plek gebeuren;
    - de **ChristenUnie** vraagt hoe de PvdA wil prioriteren in de doelen en wensen in de woonvisie; de **PvdA** is heel erg voor prioriteren; bij bijzondere groepen in voorrangsregels wordt het voor andere mensen steeds moeilijker een woning te vinden, omdat de wachtlijst daarvoor steeds langer wordt.

Wethouder **Walters**:

- hoorde de prioriteiten meer woningen bouwen, meegroeien van de sociale voorraad en doorstroming; als de raad die prioriteiten goed vindt kunnen fracties dat opnemen in een amendement; **GroenLinks** verklaart zich bereid middels een amendement tot prioriteiten te komen;
    - het **CDA** vraagt of de wethouder wil dat de raad de lijst met aanbevelingen gaat aanvullen; wethouder **Walters** bedoelt dat niet en zij wees slechts op de oproep van de rekenkamer om meer te prioriteren;
    - **BVNL** vraagt of het een goed idee is om ouderen van een groot naar kleiner huis te laten doorstromen; de **PvdA** vindt dat een heel goed idee, wat overigens al gebeurt; men kan echter pas verhuizen als er aanbod is, dat er nu onvoldoende is.

Reactie rekenkamer

De heer **Plomp**:

- meent dat deelconclusie 4 niet te lezen is als dat het aantal te realiseren woningen volgens de rekenkamer omhoog moet; het zijn met name externe actoren die zeggen dat de productie omhoog zou moeten;
- onderstreept de suggestie uit het nawoord om in kaart te brengen welke plannen gereed zijn.

Advisering aan de raad

Hart voor Hilversum, de **VVD,** de **SP,** het **CDA, GroenLinks, BVNL, Democraten Hilversum** en de **ChristenUnie** adviseren positief met debat.

D66 maakt een voorbehoud met debat.

De **PvdA** adviseert met debat.

6. Beeldvorming Uitvoeringskrediet Buitenruimte Gijsbrecht
Woordvoerders:
fracties: Hart voor Hilversum: C. Groeneveld; D66: J.T.M. van Nistelrooij; VVD: T.R. Westerneng; GroenLinks: J.A. van Waarden; CDA: D.E.O. Streutker; Democraten Hilversum: R.J.H. Docter; PvdA: C. Bakker; SP: P.C.M. Vonk; ChristenUnie: B. Nanninga; BVNL: mw. F. Durlacher.
College: A.R.C. Scheepers, wethouder.

De **voorzitter**:
- licht toe dat om het unieke karakter van De Gijsbrecht te behouden het van belang is dat er een toekomstbestendige openbare ruimte wordt gerealiseerd; daarom is er in december 2022 een uitgebreid participatietraject gestart en is er een voorlopig ontwerp opgesteld;
- laat weten dat er van september tot december 2023 in overleg met ondernemers en andere betrokkenen zal worden toegewerkt naar een definitief ontwerp; na vrijgave van het uitvoeringskrediet kan gestart worden met de voorbereidingen van de uitvoeringfase.

Insprekers
Mevrouw **Gnodde:**
- spreekt in met het oog op de verkeersveiligheid en wijst op het door de raad daarbij vastgestelde leidende principe van het STOMP-beleid voor het inrichten van de openbare ruimte;
- verwijst naar Amsterdam waar is besloten voor 80% van de straten te kiezen voor een 30 km-regime, een enorme verademing voor fietsers;
- zet vraagtekens bij de verkeersveiligheid voor fietsers op de Gijsbrecht, die aldaar op de rijbaan terecht komen; de vraag is of daarbij wordt voldaan aan het STOMP-principe;
- ziet gezien de inrichting van de straat nog niet een echte voorrangspositie voor fietsers en nog te weinig een reactie op het toekomstige beeld van snel en langzaam fietsverkeer;
- verwacht in de lijn van STOMP eigenlijk een fietsstraat, waarvoor er in de inrichting weinig hoeft te veranderen;
- wil voor het gebruik van een fietsstraat een voorlichtingscampagne starten.

Democraten Hilversum
- vraagt of mevrouw Gnodde auto's helemaal uit de Gijsbrecht wil weren; mevrouw **Gnodde** antwoordt dat de auto kan blijven, maar die is te gast en fietsers hebben voorrang en rijden in het midden van de straat; langzame fietsers kunnen aan de zijkant rijden.

De **PvdA**:
- wil het verschil tussen een fietsstraat en een 30 km-zone weten; mevrouw **Gnodde** licht toe dat snelle fietsers op een fietsstraat de hele rijbaan tot hun beschikking hebben, waar de auto's achteraan rijden; fietsers hebben voorrang en auto's mogen die niet passeren; zij moeten hun snelheid aan de fietsers aanpassen;
- stelt dat snelle fietsers ook niet harder dan 30 km mogen rijden.

De **SP**:
- vraagt wat mevrouw Gnodde vindt van de fietsstraat voor het raadhuis; mevrouw **Gnodde** constateert dat mensen nog niet weten hoe ze daarmee moeten omgaan; fietsers rijden nog aan de kant, terwijl ze in het midden mogen rijden.

BVNL
- vraagt of een fietsstraat zijn doel voorbij schiet als aan de zijkanten daarvan auto's geparkeerd mogen worden; mevrouw **Gnodde** beslist niet over parkeerplaatsen en vindt een lager aantal daarvan wenselijker, om zo verkeersveilig mogelijk over de straat te kunnen fietsen.

De heer **Wouterson (samenwerkende biz'en voor ondernemers en vastgoed en uitbater wijnkoperij Mijn Hemel)**:
- is al dertig jaar ondernemer en bewoner van de Gijsbrecht en is voorzitter van de biz Vastgoed;
- ziet een mooi plan uitgerold;
- wijst op het probleem dat de Gijsbrecht nu een 30 km-zone is, maar wordt gebruikt als 50 km-zone, waarbij voorrang wordt gegeven aan auto's, terwijl 80% tot 85% van de bezoekers te voet of met de fiets komt;
- omarmt het voorliggende plan van harte en dat behoeft op details nog invulling;
- voorziet binnen een half jaar 30 extra woningen als de parkeernorm wordt losgelaten.

BVNL:
- vraagt of minder parkeerplaatsen minder omzet tot gevolg zullen hebben; de heer **Wouterson** herhaalt dat 80/85% van de bezoekers te voet of met de fiets komt, maar er zijn best ondernemers die meer van de auto afhankelijk zijn, zoals hijzelf; hij vindt dat men moet meebewegen met ontwikkelingen in de markt;
- vraagt de heer Wouterson een kanttekening van het plan op te noemen; de heer **Wouterson** kan dat niet en heeft goed samengewerkt met de gemeente; voor toekomstbestendigheid moet men iets aan het nu dramatische verblijfsklimaat doen.

De **PvdA**:
- informeert naar de mening van de biz'en over de fietsstraat; de heer **Wouterson** meent dat het een auto te gast-straat wordt, waarbij het snelverkeer zich aan langzaam verkeer moet aanpassen; fietsers zullen zich ook moeten voegen.

Hart voor Hilversum:
- wil weten hoe lang ondernemers al werken aan plannen; de heer **Wouterson** doet dat al zeven jaar.

Beeldvormende vragen commissie
De **ChristenUnie**:
- informeert in hoeverre bestaande gebakken klinkers worden hergebruikt; wethouder **Scheepers** probeert dat altijd zoveel mogelijk te doen, maar op de Gijsbrecht liggen er nu allemaal grijze stoeptegels, zodat gebakken klinkers niet hergebruikt kunnen worden.

BVNL:
- vraagt welk type straat de Gijsbrecht zal worden; wethouder **Scheepers** richt de weg als 30 km-zone in; bij alle kruisende wegen komt een plateau; plantvakken komen dichter op de weg, waardoor het verkeer zich anders en voorzichtiger gaat gedragen; de Gijsbrecht is een ontsluitingsweg waarover 6.000 motorvoertuigen per dag gaan, dat is te veel om er een auto te gast-straat van te maken; bij een auto te gast-straat komt er meer verkeer naar de Diependaalselaan die dat niet kan hebben;
  - **GroenLinks** vraagt of de gemeente genoeg maatregelen neemt om 6.000 motorvoertuigen per dag ook waar te kunnen maken; wethouder **Scheepers** verwacht op piekmomenten maximaal 6.000 motorvoertuigen en blijft daarop monitoren; als het meer wordt komt hij met aanvullende maatregelen;
  - de **SP** zag dat momenteel 6.800 voertuigen over de Gijsbrecht per dag gaan en vraagt hoe dat aantal wordt teruggebracht; wethouder **Scheepers** verwacht een afname richting Diependaalselaan, zodat het nieuwe aantal richting de 6.000 motorvoertuigen zal uitkomen;

- **Democraten Hilversum** vraagt wat de capaciteit van een auto te gast-straat op de Gijsbrecht zou zijn; wethouder **Scheepers** wijst op de impact op de doorstroming van de weg; de functie van ontsluitingsweg zal dan aanzienlijk met duizenden voertuigen afnemen, wat ongewenst is;
- **Democraten Hilversum** vraagt of daarnaar onderzoek is gedaan; wethouder **Scheepers** heeft dat niet laten uitrekenen; een auto te gast-straat past niet bij een doorgaande of ontsluitingsweg als de Gijsbrecht; 6.000 motorvoertuigen per dag is een optimum.

De **PvdA**:
- vraagt of er nog een definitief ontwerp naar de raad komt; wethouder **Scheepers** doet dat niet**;** nu kan hij door met de aanbesteding en een bouwteam samenstellen; als in de loop van het najaar het definitief ontwerp klaar is kan men komende zomer aan de slag met de uitvoering; het verschil tussen het definitief en voorlopig ontwerp is beperkt;
- vraagt of het budget van € 2,5 miljoen voldoende is; wethouder **Scheepers** zegt van wel; na de selectie van de aannemer wordt samen naar een slimme realisatie gekeken, waarbij € 2,5 miljoen de bovengrens is.

D66:
- vraagt of in de besluittekst had moeten staan dat het een voorlopig ontwerp is; wethouder **Scheepers** stelt dat daaraan nog iets gewijzigd kan worden; omdat het gek is een voorlopig ontwerp goed te keuren is het op de aangegeven wijze geformuleerd.

Het **CDA**:
- houdt de zorg of het met maximaal € 2,5 miljoen ophoudt; wethouder **Scheepers** heeft realistisch geraamd en gaat met een bouwteam werken, waarbij de aannemer wordt meegenomen in het verhaal en het budget; een multifunctionele accommodatie realiseren is significant complexer dan het voorliggende werk; de verhoging komt door inzet op het omgevingsmanagement; er is geselecteerd op het beste plan;
  - de **VVD** informeert hoe complex de wethouder het project taxeert; wethouder **Scheepers** wil zoveel mogelijk bomen en lantaarnpalen laten staan; de complexiteit zit hem niet in de uitvoering van het werk als zodanig, maar om de Gijsbrecht zo goed mogelijk te laten doordraaien als de straat open ligt; de complexiteit zit hem dus in het omgevingsmanagement;
  - **D66** is benieuwd of dan alle aspecten wel worden meegenomen, zoals de extra leidingen voor een warmtenet voor de energietransitie; wethouder **Scheepers** doet werkzaamheden altijd integraal; warmtenetten zijn geen onderdeel van de door de gemeenteraad vastgestelde energietransitie; de riolering kan nog een hele tijd mee; de straat wordt dus niet na tien jaar weer open gehaald;
  - de **VVD** is benieuwd of het gaat om een dure verbouwing; wethouder **Scheepers** gaat werken met gebakken klinkers, die duurder zijn dan stoeptegels; natuursteen zou nog mooier zijn, maar dan komt er financieel gezien vier ton bij; de renovatie is niet de goedkoopste oplossing, maar er gebeuren geen gekke dingen;
  - **D66** wil weten welke risico's met een bouwteam zijn afgedekt en welke risico's men daarmee introduceert; wethouder **Scheepers** denkt dat het werken met een bouwteam niet per se leidt tot additionele risico's, maar past bij een opgave met een complex omgevings- en gebiedsmanagement; de samenwerking met veel ondernemers en bewoners maakt het complex; dat is wat duurder en niet per se meer risicovol, maar dat betaalt zich terug.

De **VVD**:
- vraagt of er zitjes in de openbare ruimte zullen komen; wethouder **Scheepers** bevestigt dat;
- wil graag vernemen of elke horecaondernemer een terras kan hebben; wethouder **Scheepers** gaat aan de slag met nieuw horecabeleid en denkt ook daadwerkelijk meer terras te kunnen realiseren.

Hart voor Hilversum:
- informeert naar de ideeën van laden en lossen en hubs voor de Gijsbrecht; wethouder **Scheepers** wil niet alle aandacht op de hubs richten en wil laden en lossen in aparte vakken laten plaatsvinden; op de Hilvertsweg komt een apart laad- en losvak voor Albert Heijn, voor de verkeersveiligheid een enorme stap;
- informeert of rekening is gehouden met de bij Albert Heijn staande karren; wethouder **Scheepers** antwoordt dat het daar wat opgeruimder wordt en er netter gaat uitzien;
    - de **ChristenUnie** is benieuwd of de postbezorgdienst zich ook aan venstertijden gaat houden; wethouder **Scheepers** zegt van wel.

De **ChristenUnie:**
- verneemt graag hoe het oversteken is bedacht; wethouder **Scheepers** laat weten dat door de 30 km-zone geen zebrapaden meer nodig zijn.

Democraten Hilversum:
- oppert de gedachte geen rijstroken voor fietsers te maken zodat auto's weten dat er sprake is van een meer hybride situatie voor fietsers; wethouder **Scheepers** stelt dat de huidige inrichting zorgt voor rust: fietsers aan de zijkant en auto's in het midden; dat creëert overzicht en haalt de snelheid van het verkeer omlaag.

BVNL:
- vraagt een toelichting op door een inspreker de uitgedeelde vlaggetjes; de **voorzitter** verwijst daarvoor naar de inspreker.

7. Oordeelsvorming Uitvoeringskrediet Buitenruimte

Woordvoerders:
fracties: Hart voor Hilversum: C. Groeneveld; D66: J.T.M. van Nistelrooij; VVD: T.R. Westerneng; GroenLinks: J.A. van Waarden; CDA: D.E.O. Streutker; Democraten Hilversum: R.J.H. Docter; PvdA: C. Bakker; SP: P.C.M. Vonk; ChristenUnie: B. Nanninga; BVNL: mw. F. Durlacher.
College: A.R.C. Scheepers, wethouder.

De **voorzitter**:
- deelt mee dat de raad is gevraagd een voorlopig standpunt in te nemen over het voorstel een verhoogd krediet van € 2,5 miljoen vrij te geven ten behoeve van de herinrichting van de Gijsbrecht van Amstelstraat tussen de Gladiolenstraat en de Neuweg.

De **SP**:
- is blij met de aangekondigde aanpak, die leidt tot meer groen, fietsparkeren en meer ruimte voor voetgangers;
- vindt de raming van € 2,5 miljoen best fors en hoopt dat het binnen dat bedrag blijft;
- snapt de afweging om geen fietsstraat te maken, omdat het dan op de Diependaalselaan te druk wordt;
- baart de voorziening voor blinden en slechtzienden zorgen en vraagt daarvoor aandacht;
- kan zich vinden in het inrichten van flexibele plekken waardoor men snel kan schakelen;
- raadt aan voor meer openbaar vervoer naar de Gijsbrecht te zorgen;
- wil wonen boven winkels laten versnellen.

Het **CDA**:
- heeft als enige zorgpunt de 30 km-inrichting en vindt de voorrang voor fietsers goed;
- heeft alle vertrouwen dat het met dit voorstel goed gaat komen;
- ziet een goede toekomst voor de Gijsbrecht.

GroenLinks:
- vindt een prachtig plan voorliggen en hanteert als referentie daarvoor de Maliesingel in Utrecht;

- wil streven naar maximaal 6.000 motorvoertuigen per etmaal en wil tellingen en snelheden in de gaten houden;
- klinkt de 30 km-weg als muziek in de oren.

D66:
- vindt de ontwikkeling van de Gijsbrecht er goed uitzien;
- is blij met goede participatie van burgers en ondernemers;
- ziet goed ingezet worden op omgevingsmanagement;
- roept de wethouder voor volgende projecten op de voorlopige ontwerpen door de raad laten vaststellen;
- maakt zich zorgen over de oversteekplekken en het gevaar van inhalende auto's;
- vertrouwt op een goed en gedegen advies, dat voldoende zal zijn;
- noemt de huidige situatie ook gevaarlijk;
- noemt als risico dat het plafondbedrag een richtbedrag voor de aannemer zal worden en verwacht dat de wethouder daarop scherp zal zijn.

De **PvdA**:
- kijkt met genoegen naar het voorlopige plan dat in samenwerking met bewoners en ondernemers tot stand is gekomen;
- vindt het nu geen pretje om over de Gijsbrecht te gaan;
- ziet het project als voorbeeld voor wat er op de Havenstraat moet gebeuren;
- neemt de fietsstraat mee terug naar de fractie en overweegt daarover een amendement in te dienen; wethouder **Scheepers** vermeldt dat een amendement niet mogelijk is bij advisering over een krediet;
- noemt het superbelangrijk om bij de kruisingen met de Bosdrift en Neuweg een maximumsnelheid van 30 km per uur te maken;
- beveelt aan maar één zebrapad in regenboogkleuren aan te leggen, het liefst op een ongevaarlijke plek, en dit moet ook aan wettelijke eisen voldoen.

Democraten Hilversum:
- maakt zich met de Fietsersbond en veel anderen zorgen, maar wil gehoord de discussie en de wethouder kijken hoe de nieuwe situatie zich in de praktijk zal ontwikkelen;
- noemt als voorwaarde goed te handhaven op laden en lossen en de snelheid; ook wil de fractie in het verkeersaanbod het aantal van 6.000 motorvoertuigen per etmaal niet laten overschrijden;
- heeft geen enkele moeite met het krediet.

BVNL:
- is verheugd over het plan en noemt het goed dat ondernemers daarmee blij zijn;
- hoopt niet dat het plan ten koste van voetgangers en fietsers zal gaan;
- vraagt zich af hoe hoog beplanting in bloembakken is, opdat daar geen kind ongezien vanachter de weg op mag schieten;
- vertrouwt erop dat het krediet niet hoger wordt;
- hoopt dat de verbouwing en herinrichting niet te lang gaan duren.

De **ChristenUnie**:
- deelt de zorg van mevrouw Gnodde over de inrichting van de weg;
- maakt zich vooral zorgen over de snelheid en de voldoende capaciteit om te voorkomen dat auto's ergens anders heen gaan;
- heet de auto's welkom op de Gijsbrecht, maar die moeten wel rustig achter de fietsers aan rijden;
- is niet bang voor een drukker wordende Diependaalselaan; voorbeelden laten zien dat auto's niet elders terugkomen;
- vraagt fijnmazig openbaar vervoer in het plan mee te nemen;
- vraagt aandacht voor een inpandige fietsparkeergarage met een reparatieservice;

- pleit voor een openbaar toegankelijk toilet.

Hart voor Hilversum:
- steekt ondernemers een hart onder de riem en wil doorgaan met het plan;
- constateert dat veel mensen positief zijn over het plan;
- ziet voor fietsers een verbetering; voetgangers kunnen overal oversteken;
- denkt dat autogebruikers alerter op de maximale snelheid van 30 km per uur zullen reageren;
- is positief over de kruisingen;
- constateert dat het krediet hoger is, maar vertrouwt erop dat de wethouder zijn stinkende best zal doen om subsidies los te krijgen;
- hoopt hubs te stimuleren en beveelt aan te werken met een regime voor laden en lossen; dat hoeft niet te gebeuren op drukke tijdstippen.

De **VVD**:
- is blij met een goed verloop van de participatie;
- verheugt het dat de wethouder alles financieel strak heeft neergezet, waardoor de kans op een overschrijding klein is;
- stelt vast dat het mooier en levendiger wordt; ondernemers krijgen ruimte om verder te gaan met hun onderneming;
- onderstreept de zorgen over de Diependaalselaan en wil een balans voor het verkeer over de Diependaalselaan en de Gijsbrecht;
- hoopt dat mensen over de stroken fietsen en auto's daar achter blijven;
- vraagt niet te wachten op problemen, maar na oplevering met communicatie en handhaving te beginnen;
- roept op voldoende handhaving te hebben teneinde verkeershufters tegen te gaan.

Debat
BVNL:
- vraagt hoe de VVD op de Gijsbrecht wil handhaven gezien het capaciteitstekort bij handhaving; de **VVD** meent dat er altijd tekort aan handhaving is, omdat het de wens is veel te handhaven; zij laat de boa-capaciteit aan het college, waarbij de raad de prioriteiten aangeeft.

De **ChristenUnie**:
- houdt niet van het scheldwoord 'verkeershufters', maar gaat het om gedrag en vraagt zich af of handhaving wel voldoende is; de eerste stap is ook een heldere inrichting die gas laat terugnemen; de **VVD** betitelt gedrag als hufterig; mensen kan men met communicatie duidelijk maken dat er een nieuwe situatie is; lik op stukbeleid is nodig;
- vraagt hoe de VVD dat gedrag wil laten aanpassen, gezien de niet duidelijke overtredingen; iedereen zal zijn gedrag moeten aanpassen; wethouder **Scheepers** gaat voor een inrichting zorgen die de snelheid van het verkeer vermindert; dat gebeurt middels klinkers, plateaus en plantenbakken; daarnaast is er in het begin aanpalend beleid nodig; op de weg staande auto's van pakketbezorgers worden beboet; daartoe zijn goede communicatie bij de start en handhavingsinterventies nodig; de **VVD** meent dat de winkelstraat floreert omdat het mogelijk is om met de auto een boodschap te halen.

De **VVD**:
- vraagt wat de SP en de ChristenUnie bedoelen met meer openbaar vervoer op de Gijsbrecht; de **SP** wil een tijdje proberen openbaar vervoer gratis te maken, waardoor meer mensen met het openbaar vervoer naar de Gijsbrecht gaan; het gaat daarbij om busjes; de **ChristenUnie** vindt het niet erg zo nu en dan te wensdenken en wil meedenken met de autorijder, die beschikt over een beperkt aantal parkeerplaatsen; er zijn bijvoorbeeld opties voor tuktuks;
- ziet geen tekort aan parkeerplaatsen.

Wethouder **Scheepers**:
- gaat met natuurlijke gidslijnen werken;

- laat weten dat het oversteken veel veiliger wordt, gezien meer overzicht en de snelheid omlaag gaat; **D66** ziet dat een zebrapad een duidelijk snelheidsremmend effect heeft.
- wijst op de symbolische functie van het regenboogzebrapad;
- attendeert erop dat het krediet met toevoeging van een fietsparkeergarage en een wc hoger zal worden;
- is bezig met het uitwerken van venstertijden voor het laden en lossen.

Tweede termijn insprekers
Mevrouw **Gnodde**:
- heeft geen vertrouwen in de beweging van de gemeente op basis van het faciliteren van 6.000 motorvoertuigen; dat betekent voor haar een keuze voor doorstroming en niet voor verkeersveiligheid; het door haar getoonde vlaggetje betekent een keuze voor verkeersveiligheid;
- heeft geen vertrouwen in de mening dat de Fietsersbond het plan wel zo oké zou vinden; de Fietsersbond maakt zich namelijk wel zorgen over de veiligheid van fietsers op de rijbaan als de Gijsbrecht geen fietsstraat wordt; de voorwaarde voor veiligheid is dus een fietsstraat, en anders zijn er volgens de Fietsersbond wel zorgen;
- mist een reactie op steeds sneller wordend verkeer op fietspaden, waarover fietsers zich zorgen maken.

De heer **Wouterson (samenwerkende biz'en voor ondernemers en vastgoed en uitbater wijnkoperij Mijn Hemel)**:
- gaat vanavond zeer positief gestemd het raadhuis verlaten;
- nodigt de ChristenUnie uit een keer bij hem in de zaak naar het toilet te gaan, met als voorwaarde na afloop te onthouden waar zij het toilet heeft gebruikt.

Advisering aan de raad
Alle fracties adviseren zonder debat.

De voorzitter sluit de vergadering om 23.42 uur.

Aldus vastgesteld in de raadsvergadering van 15 november 2023,

De griffier, De voorzitter,

Mw. A.J. van Meerveld G.M. van den Top.